



โครงการพัฒนาเครือข่ายการเฝ้าระวังและจัดการ ผลิตภัณฑ์สุขภาพเชิงรุกในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น

วันที่ 20 – 22 ธันวาคม 2566 ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร



**สรุปโครงการพัฒนาเครือข่ายการเฝ้าระวังและจัดการผลิตภัณฑ์สุขภาพเชิงรุก
ในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น**

วันที่ 20 – 22 ธันวาคม 2566 ณ โรงแรมอมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์

สร้างเวทีระดมสมองเพื่อเรียนรู้และพัฒนาแนวทางการดำเนินงาน คบส. ที่ขับเคลื่อนภารกิจงาน คบส. ระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายการดำเนินโครงการ

แนวทางการดำเนินงาน คบส. ระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ

ผลที่คาดว่าจะเกิด

การดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพได้ทันที่

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของโครงการ (KPI)

แนวทางการดำเนินงาน คบส. ระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 1 ฉบับ

กลุ่มเป้าหมาย

เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงสาธารณสุข อาทิเช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

สรุปเนื้อหาการประชุม

สรุปเนื้อหาการประชุมโครงการพัฒนาเครือข่ายการเฝ้าระวังและจัดการผลิตภัณฑ์สุขภาพเชิงรุกในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น มีรายละเอียดดังนี้

พิธีเปิดการอบรมและมอบนโยบายการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาค



นายแพทย์ณรงค์ อภิกุลวณิช เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เป็นประธานในพิธีเปิดการอบรม ได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมอบรม และกล่าวถึงทิศทางการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และความคาดหวังในการจัดประชุมครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยาตั้งคำถามในที่ประชุมว่า “ในปัจจุบันประชาชนได้บริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัยขึ้นหรือไม่ หากคำตอบคือ ใช่ แสดงว่าเราได้ใส่คุณค่าในการปฏิบัติงาน คบส. ได้เป็นอย่างดี” “ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ยังพบความไม่ปลอดภัย เราจะมียุทธศาสตร์อย่างไรเพื่อจัดการปัญหาให้หมดไป” สิ่งที่คาดหวังและอยากเห็นจากผู้ปฏิบัติงาน คบส. ทุกคน คือการนำศักยภาพ (Potential) แสดงออกเป็นสมรรถนะ (Performance) และถูกออกแบบเป็น แผนการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ (Action Plan) ที่ปฏิบัติการเป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ อีกทั้งยังอยากเห็นรูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนแปลงไป อาทิเช่น Post Active Surveillance เป็น Proactive Surveillance

ในเดือนมกราคม 2567 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) โดยกองส่งเสริมงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น (กอง คบ.) จะจัดให้มีการประชุมเครือข่ายนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด วัตถุประสงค์เพื่อการสื่อสารทำความเข้าใจความสำคัญของงาน คบส. ให้แก่ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุขได้รับทราบ ขอให้เจ้าหน้าที่งาน คบส. ในส่วนภูมิภาคทุกคนหรือผู้บริหารระดับสูงในจังหวัดเพื่อลดช่องว่างและความไม่เข้าใจในงาน คบส. ในระดับจังหวัด และ กอง คบ. ได้จัดทำคู่มืองาน คบส. เพื่อรวบรวมกฎหมายการมอบอำนาจ และทิศทางการดำเนินงาน คบส. อีกทั้งกองด้านอาหารและยาจะมีการประสานไปยังจังหวัดในกิจกรรมการป้องกันผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เข้ามายังด้านอาหารและยาทั่วประเทศ

ทิศทางการดำเนินงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (คบส.) ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 แบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ไตรมาสที่ 1 2 และ 3

ไตรมาสที่ 1 : Balance Speed & Safety

การต่อยอดนโยบายเข็มมุ่ง ออย. 5S โดยมุ่งเน้นพัฒนาการปฏิบัติงานให้เกิดความสมดุลระหว่าง ความรวดเร็วในการอนุญาต และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพ ซึ่งประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านบุคลากร (ผู้ปฏิบัติงาน) ผู้บริหาร ระบบการทำงาน รวมไปถึงกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับต่างๆ เพื่อให้การคุ้มครอง ผู้บริโภค การส่งเสริมผู้ประกอบการ และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดความสมดุลระหว่างกัน



สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้สนับสนุนงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2567 เพื่อดำเนินงาน คบส. ในส่วนภูมิภาคเรียบร้อยแล้ว ขอให้ทุกท่านบริหารจัดการเพื่อพัฒนางาน คบส. ในทุกมิติ อย่างสมประโยชน์ เพิ่มสมดุลระหว่างรวดเร็วในการอนุญาตและความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพ เฝ้าระวัง ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ปลอดภัยร่วมกับเครือข่ายทุกระดับในจังหวัด ดำเนินการเมื่อพบสถานประกอบการหรือ ผลิตภัณฑ์ที่ผิดกฎหมายด้วยความรวดเร็ว

ไตรมาสที่ 2 : Co-Creator เป็นผู้มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ

ทิศทางการดำเนินงานในไตรมาสที่ 2 จะมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการการคิดและปฏิบัติตลอดห่วงโซ่ อุปทาน (Value Chain) ของระบบการคุ้มครองผู้บริโภค ตั้งแต่ต้นน้ำไปถึงปลายน้ำ ซึ่งในการประชุมครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายงาน คบส. ในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น โดยเราต้องระดมสมอง สร้างกลไกการดำเนินงาน คบส. ที่มีประสิทธิภาพ เช่น กลไกการตอบสนองต่อประเด็นที่สังคมให้ความสนใจ รวบรวมประเด็นต่างๆ มาเรียงร้อยกัน วิเคราะห์และระบุความสำคัญ (Set Priority) แล้วจึงสร้างหรือปรับปรุงให้ เป็นระบบงานที่ยั่งยืน การให้ข้อมูลผู้บริโภคให้มีความรู้ ความเข้าใจ หรือการสร้างความตระหนักรู้ของประชาชน (Health Literacy) เป็นการดำเนินงานที่ทำได้ยากแต่เกิดความยั่งยืนมากที่สุด

มิติที่งาน คบส. ควรให้ความสำคัญเพิ่มขึ้นคือ มิติด้านความมั่นคง (Security) ยกตัวอย่างเช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ประเทศไทยพบประเด็นปัญหาต่างๆ

เช่น การไม่สามารถผลิตและจำหน่าย ยา วัคซีนได้ด้วยตนเอง การขาดแคลนอุปกรณ์ทางการแพทย์ การเข้าถึงผลิตภัณฑ์สุขภาพที่จำเป็นของประชาชน เป็นต้น ดังนั้นการปฏิบัติงาน คบส. ในอนาคตควรมีแนวความคิดเพื่อวางแผน และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ไตรมาสที่ 3 : Co-creator In Action

การวัดและประเมินการดำเนินงาน คบส. โดยพิจารณาจากความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์สุขภาพในท้องตลาดที่มีมากขึ้น ย่อมเป็นตัวชี้วัดที่เหมาะสมว่าการปรับเปลี่ยน พัฒนาระบบงานที่เกิดขึ้นตลอดทั้งปีนั้นมีประสิทธิภาพและสร้างคุณค่าในงาน คบส. ของเราหรือยัง

“สร้างเครือข่ายที่เข้มแข็ง สร้างคุณค่าในงาน คบส. วางระบบงานที่เหมาะสม ส่งผลให้ประชาชนได้บริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัยมากยิ่งขึ้น”

นำเสนอผลงาน Best Practice การดำเนินงาน คบส. ในส่วนภูมิภาค

Best Practice การดำเนินงาน คบส. ในส่วนภูมิภาค ในประเด็น “BETTER” ดังนี้

1. BCG

การพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพน้ำส้มสายชูหมักจากน้ำตาลมะพร้าว ภายใต้ BCG Model
นำเสนอโดย ภญ.สุอาภา กลิ่นประเสริฐ เกษัชกรชำนาญการ และ ภญ.ธนวันต์ กำปันทอง เกษัชกร
ปฏิบัติการ สสจ. สมุทรสงคราม

2. E-service

Best Practice ด้านการอนุญาตโปร่งใส ได้มาตรฐานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์
นำเสนอโดย ภญ.สุทธิณี เรืองสุพันธ์ุ เกษัชกรเชี่ยวชาญ สสจ. นครราชสีมา

3. Technology for Life

Better Service with Data Technology

นำเสนอโดย ภญ.อาภัสรี บัวประดิษฐ์ เกษัชกรชำนาญการพิเศษ สสจ. นครนายก

4. Team

การทำงานบูรณาการร่วมกับเครือข่ายจังหวัดปัตตานี

นำเสนอโดย ภญ.ดุขฎิ ธรรมเจริญ เกษัชกรชำนาญการพิเศษ สสจ. ปัตตานี

5. Empowerment

การพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร

นำเสนอโดย ภญ.นิพากร บัวนุ้ย เกษัชกรชำนาญการ สสจ. พัทลุง

6. Rapid Response

การยกระดับการตอบสนองเรื่องร้องเรียน

นำเสนอโดย ภญ.วารุณี ชลวิหารพันธ์ เกษัชกรชำนาญการพิเศษ สสจ. สระบุรี

โดยมีรายละเอียดในแต่ละหัวข้อดังนี้

- เรื่องที่ 1 BCG (การพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพน้ำส้มสายชูหมักจากน้ำตาลมะพร้าว ภายใต้ BCG Model)
- ผู้นำเสนอ ญ.สุอาภา กลั่นประเสริฐ ภัทธีชกรชำนาญการ และ ญ.ธนวันต์ กำปันทอง ภัทธีชกร ปฏิบัติการ สสจ. สมุทรสงคราม



1. สถานการณ์/ที่มา/ความสำคัญ

จังหวัดสมุทรสงครามมีวัตถุดิบ มะพร้าว ในจังหวัดเป็นจำนวนมาก ซึ่งพบว่าหากนำวัตถุดิบที่เหลือใช้น้ำหวานจากดอกมะพร้าว หรือ ฟองจากเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าวซึ่งเกิดจากกระบวนการผลิตของเกษตรกร ผู้ผลิตน้ำตาลมะพร้าว สามารถผลิตเป็นน้ำส้มสายชูหมักจากน้ำตาลมะพร้าว

2. หลักคิด/แนวคิด

Zero – Bio Waste ที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ชุมชน โดยการทำงานของหน่วยงานรัฐ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 5 สมุทรสงคราม สถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ผู้ผลิตในชุมชนโดยกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เกื้อหนุนส่งเสริมซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้เพื่อผลักดันให้ผู้ผลิตได้รับอนุญาต โดยกำหนดแนวความคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใน 2 ประเด็นคือ ผลิตภัณฑ์ปลอดภัย (Product Safety Safety) มีคุณภาพที่สูงขึ้น (More Quality Quality)

3. ผลการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ

ผู้ผลิตมีผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพและสามารถสร้างเป็นรายได้เสริมจากผลิตภัณฑ์หลัก - 3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน/ 2 เกษตรกร SME มีผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตใหม่ 5 รายการ (ส่งจำหน่ายเป็นวัตถุดิบ 1 รายการ) ประมาณการรายได้ภาพรวมตามแผนการผลิตของผู้ผลิตที่จะได้จากผลิตภัณฑ์น้ำส้มสายชูหมักจากน้ำตาลมะพร้าวและ น้ำมะพร้าว 970,000 บาท และมีการจัดการแสดงสินค้าในงาน “แม่กลองการ์นต์ สุขภาพดีวิถีเที่ยว” ซึ่งบูรณาการกับงาน Health For Wealth ของจังหวัดสมุทรสงคราม

ประโยชน์ของโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพ “น้ำส้มสายชูหมักจากน้ำตาลมะพร้าว” ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติ ลดการใช้สารเคมี ใช้วัตถุดิบที่เหลือใช้ (น้ำหวานดอกมะพร้าว) หรือสิ่งที่เกิดจากกระบวนการผลิต (พองจากการเคี้ยวน้ำตาลมะพร้าวที่จะนำไปทิ้ง) นำมาแปรรูปตอบสนองต่อนโยบาย BCG Model และส่งผลดีต่อสุขภาพ และจะเป็นการสร้างรายได้เสริมสู่อาชีพหลักของเกษตรกรผู้ผลิต ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในจังหวัด

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเ็จ

การมีส่วนร่วมของเครือข่ายวิชาการในจังหวัด ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสมุทรสงคราม ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 5 สมุทรสงคราม สถาบันคั้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่ไ้ระดมสมองและวางแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ในกับผู้ประกอบการชุมชนในจังหวัด

5. การต่อยอดความสำเร็จ เช่น พื้นที่อื่นๆ จะนำความสำเร็จไปปรับใช้อย่างไร

มีการเชื่อมกับ โครงการแม่กลองการ์นต์ มีทั้งหอการค้าฯ และภาคประชาชน มีส่วนร่วมหนุนเสริมดูแลด้านการตลาดและเฝ้าระวังคุณภาพสินค้า

เรื่องที่ 2 E-service (Best Practice ด้านการอนุญาตโปร่งใส ได้มาตรฐานด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์)
ผู้นำเสนอ ญ.สุทธิณี เรื่องสุพันธุ้ เกสัขกรเชี่ยวชาญ สสจ. นครราชสีมา



1. สถานการณ์/ที่มา/ความสำคัญ

นโยบายของผู้บริหาร อย. และ สสจ. ผลักดันให้จังหวัดนครราชสีมา สมัครเข้าประกวดรางวัลมาตรฐาน GECC 2566 เพื่อพัฒนาระบบบริการ เพิ่มความสะดวก รวดเร็ว เข้าถึงได้ง่าย พัฒนาช่องทางการติดต่อที่ประชาชน และเครือข่ายเข้าถึงได้ง่าย และการพัฒนาระบบจัดการเรื่องร้องเรียนและระบบบริการได้อย่างทันเวลา

ทีมงาน สสจ. ได้วิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ศึกษามาตรฐาน GECC 2566 สร้างความสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขและสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

2. หลักคิด/แนวคิด

พัฒนาและดำเนินการตามหลัก PDCA เพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องโดยจัดตั้งคณะทำงาน 6 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาสถานที ด้านบริการ ด้านบุคลากร ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวิจัย พัฒนา และนวัตกรรม และด้านการประเมินผลศูนย์ราชการสะดวก โดยตั้งวัตถุประสงค์ดังนี้

- พัฒนาระบบให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว คุ่มค่าเกิดความพึงพอใจแก่ผู้รับบริการ
- พัฒนาช่องทางการติดต่อที่หลากหลายเข้าถึงง่ายแก่ประชาชนและเครือข่าย
- พัฒนาระบบการจัดการเรื่องร้องเรียนด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและระบบบริการได้อย่างทันเวลาแก่ผู้บริโภค

3. ผลการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ

หลังจากการวางแผนกรอบความคิด ทีมงานได้มุ่งเน้นไปยังประเด็นสำคัญคือ ขั้นตอนการอนุญาตตามคู่มือประชาชน จากนั้นจึงวิเคราะห์ และปรับปรุงขั้นตอนการอนุญาต โดยอาศัยการ Lean Concept เพื่อให้ผลการดำเนินงานสามารถอนุมัติอนุญาตได้รวดเร็วมากขึ้น ซึ่งนวัตกรรมที่ทีมงานได้สร้างขึ้นมาก็คือ Application “FDAKORAT e-service” เป็นช่องทางการสื่อสาร การขออนุญาตหรือการร้องเรียนผ่านระบบ การแจ้งเตือนผลการอนุญาต การแสดงผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารอย่างเป็นปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นส่งผลให้ผู้ประกอบการที่เดินทางมายัง สสจ. ลดลงอย่างเห็นได้ชัด การอนุมัติอนุญาตทันเวลาและรวดเร็วมากขึ้น ผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้ประกอบการสูงขึ้น

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

ผู้บริหารผลักดันให้เกิดการพัฒนา ทีมงานที่มีคุณภาพ และมีความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การวางแผนติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบ

เรื่องที่ 3
ผู้นำเสนอ

Technology for Life (Better Service with Data Technology)
ภญ.อาภัสร์ บัวประดิษฐ์ เกษีชรชำนาญการพิเศษ สสจ. นครนายก



1. สถานการณ์/ที่มา/ความสำคัญ

งาน คบส. ในปัจจุบันข้อมูลเป็นจำนวนมาก อยู่ติดกับบุคคลที่ถูกมอบหมายให้ปฏิบัติงานนั้นๆ ข้อมูลจึงแยกส่วนกัน ส่วนใหญ่ไม่อยู่ในรูปแบบ Digital และไม่มีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน เมื่อนโยบายถูกกำหนดให้มีระบบบริการในระบบสารสนเทศ และการปฏิบัติงานที่ต้องรวดเร็วที่สุดในทุกๆงาน จึงส่งผลทำให้เกิดปัญหากับผู้ปฏิบัติงาน เป้าหมายในการพัฒนาคือการเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน คบส. เช่น การตรวจสอบสถานที่ การอนุญาตผลิตภัณฑ์ การเฝ้าระวัง การจัดการเรื่องร้องเรียน การให้บริหารข้อมูลต่างๆ เป็นต้น

2. หลักคิด/แนวคิด

“Data – Driven Organization” คือ การขับเคลื่อนการดำเนินงานด้วยข้อมูลเป็นหลัก ซึ่งต้อง ถูกต้อง เที่ยงตรง และเป็นปัจจุบัน โดยมีขั้นตอนในการพัฒนา Data – Driven ในหน่วยงาน ดังนี้

1) ปรับโครงสร้างของหน่วยงาน : ทบทวนโครงสร้างภายในกลุ่มงาน คบส. ให้รองรับกับเป้าหมายที่กำหนดไว้

2) จัดทำ OKRs โดยระดมสมองภายในกลุ่มงานเพื่อกำหนด OKRs ของกลุ่มงาน ได้แก่

- บุคลากรทุกคนต้องได้รับการอบรมการใช้และการทำ Dashboard
- มีการเก็บข้อมูลดิบในฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของงานทั้งหมด
- มีการแสดงผลงานเพื่อเป็นข้อมูลเชิงสถิติและสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกต่อไป

3) เลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับบริบทของข้อมูล ทั้งในด้านของงบประมาณ ความปลอดภัย สะดวกต่อผู้ใช้งาน เข้าถึงได้ทุกที่ทุกเวลา

4) กำหนดให้มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการประชุมทีมในทุกๆ เดือน เพื่อทบทวนการทำงานตามแผนที่วางไว้ นำเสนอผลงาน และปรับแก้ไขในส่วนที่มีปัญหา

3. ผลการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ

ผลการพัฒนาศูนย์บริการผลิตภัณฑ์สุขภาพเบ็ดเสร็จจังหวัดนครนายกเป็นสถานที่รับศึกษาทางด้านเทคโนโลยี โดยมีการพัฒนาระบบสนับสนุนงานบริหาร ได้แก่

- New Data Collection for Nakhon Nayok OSSC : การจัดเก็บข้อมูลตามความต้องการของเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งาน
- Line Group Notify : การแชร์ข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่ในการรับบริหารของทุกคน รวมถึงสถานะของผู้รับบริการปัจจุบัน และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงสถานะ เพื่อลดปัญหาจากการสื่อสาร ค้นหาข้อมูลผู้รับบริการเดิมได้ง่าย ทำให้รับทราบสถานะปัจจุบันของผู้รับบริการและทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง
- History Data Service : การสืบค้นข้อมูลการให้บริการทุกกิจกรรมที่เจ้าหน้าที่ได้บริการแก่ผู้รับบริการแต่ละคน โดยการจัดเก็บข้อมูลการรับบริการที่เชื่อมโยงไปยังข้อมูลสถานประกอบการ ลดปัญหาผู้ประกอบการตามติดต่อเจ้าหน้าที่หลายคน หรือสถานประกอบการส่งบุคลากรมาติดต่อหลายคน
- Operation Dashboard : การดูข้อมูลเชิงสถิติและการติดตามกำกับบริการไม่ให้ล่าช้าเพื่อการวางแผน สั่งการ ติดตามและประเมินผล
- Information Dashboard : ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องการข้อมูลการให้บริการเชิงสถิติสามารถเข้าถึงข้อมูลได้แบบออนไลน์และข้อมูลมีความเป็นปัจจุบัน
- เพิ่มช่องทางการติดต่อและให้บริการ ได้แก่ ช่องทาง Walk in ได้ที่ สสจ. ช่องทาง Call Center ช่องทาง Online ทาง Line Application และ Website
- เพิ่มช่องทางการจองคิวทาง Line Official ให้บริการได้ตลอด 24 ชม.
- ระบบแจ้งเตือนกิจกรรมของกลุ่มงาน คบส. เพื่อการทำงานร่วมกันเป็นทีม
- บันทึกการตรวจ Post Marketing และการตรวจ GPP ร้านยาแบบอิเล็กทรอนิกส์ และแสดงผลผ่าน Dashboard

จากการพัฒนาส่งผลให้การปฏิบัติงานผู้รับบริการมีความพึงพอใจที่เพิ่มขึ้นทุกปี ลดระยะเวลาการให้บริการ

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

การกำหนดเป้าหมายขององค์กรให้ชัดเจน การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน (ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ผู้รับบริการ) และความมุ่งมั่นตั้งใจของทีม

การใช้ข้อมูลในรูปแบบเทคโนโลยี หัวหน้าทีมต้องสร้างมุมมองให้กับคนทำงาน ต้องค้นหา Key person เพื่อลงข้อมูลในรูปแบบ Digital และสร้างระบบรายงานให้ทุกคนเห็นภาพและประโยชน์จากการลงข้อมูลดังกล่าว “หัวหน้างานต้องสั่งงานให้ลูกน้องได้ประโยชน์ แล้วลูกน้องจะอยากทำงานนั้น”

5. การต่อยอดความสำเร็จ เช่น พื้นที่อื่นๆ จะนำความสำเร็จไปปรับใช้อย่างไร

พัฒนาการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง โดยตั้งคณะทำงานพัฒนาและเชื่อมโยงระบบดิจิทัลและเทคโนโลยีเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนและดำเนินงานจัดการปัญหาในระดับภาค เช่น สถานการณ์ความไม่ปลอดภัยจากการบริโภคผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อสัตว์ การสร้างเวทีถ่ายทอดสู่ความรู้สู่หน่วยงานอื่นๆ เช่น จันทบุรี ปทุมธานี ลพบุรี สิงห์บุรี นครปฐม สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ฯลฯ

เรื่องที่ 4 Team (การทำงานบูรณาการร่วมกับเครือข่ายจังหวัดปัตตานี)
ผู้นำเสนอ ญ. ดุษฎี ธรรมเจริญ เกษตรชำนาญการพิเศษ สสจ. ปัตตานี



1. สถานการณ์/ที่มา/ความสำคัญ

ปี 2565 สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา มีนโยบายให้ระดับจังหวัดจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อบริหารจัดการ RDU และผลิตภัณฑ์สุขภาพ ถือเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้เครือข่ายการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐในจังหวัดปัตตานีเป็นรูปธรรมได้อย่างเด่นชัดขึ้น ซึ่งจังหวัดให้การสนับสนุนและร่วมกันปฏิบัติงานในภาพบูรณาการเครือข่ายอย่างเข้มแข็งและขยายขอบเขตการทำงานในระดับทุกระดับจังหวัด อำเภอ รวมไปถึงการเชื่อมโยงด้านสาธารณสุขและด้านศึกษาธิการในจังหวัด

2. หลักคิด/แนวคิด

มุ่งเน้น “Teamwork & Network” ความร่วมมือ การมีส่วนร่วม การทำงานในเชิงบูรณาการ โดยกลุ่มงาน คบส. เป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายในจังหวัด ได้แก่ เครือข่าย RDU OTOP โรงเรียน (อย. น้อย / ตาไว) อสม. IT (การพัฒนาสารสนเทศในการทำงาน) และเกษตรกรครอบครัว

3. ผลการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ

การพัฒนารูปแบบการดูแลความปลอดภัยด้านยา ทำให้เกิดรูปแบบกระบวนการทำงานร่วมกับเครือข่ายสหวิชาชีพในการดูแลผู้ป่วยกลุ่มเสี่ยงในระดับอำเภอ การดูแลผู้ป่วยจากที่บ้าน การปรับลดยาให้เหมาะสม และการค้นหาปัญหาที่แท้จริงของผู้ป่วย

ซึ่งกระบวนการสำคัญที่เกิดขึ้นมาจากการค้นหาเป้าหมายการดำเนินงานจากฐานข้อมูล HDC การวางแผนระหว่างสหวิชาชีพ การลงพื้นที่ตรวจเยี่ยมบ้านผู้ป่วย เก็บข้อมูล และค้นหาปัญหาจากการใช้ยาให้คำแนะนำที่ถูกต้อง รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และส่งต่อผู้ป่วยเพื่อพบแพทย์ จากกระบวนการดังกล่าวทำให้พบปัญหาของผู้ป่วย ดังนี้ การเข้าถึงการรักษาที่ไม่ต่อเนื่อง หรือผู้ป่วยไม่ไปตามแพทย์นัด การใช้ยาซ้ำซ้อนมากเกินไป จำเป็น ส่งผลให้ยาควบคุมอาการได้ไม่ดีพอ

ทั้งนี้ สสจ. ต้องเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนระดับนโยบาย ซึ่งนโยบายที่เกิดขึ้นในระดับจังหวัดจะเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการปฏิบัติงาน สสจ. และเกษตรกรต้องเป็นแกนหลักในการประสานงานเครือข่ายใน

ทุกระดับ ต้องเข้าใจงาน รู้เป้าหมาย เชื่อมโยงระหว่างทีมและพื้นที่ คั้นข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้อง สื่อสารความรอบรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เหมาะสมกับกลุ่มในช่องทางสื่อสารที่เหมาะสมเข้าถึงได้จริง

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

ผู้บริหาร ในทุกระดับ (ผู้ว่าราชการจังหวัด นพ. สสจ. ผอ. รพ. หัวหน้ากลุ่มงาน และหน่วยงานอื่นๆ ในจังหวัด) ให้ความสำคัญในการทำงานเชิงบูรณาการ

ทุกฝ่ายทั้งภายในและภายนอกได้ร่วมคิด ร่วมทำ และรับผลประโยชน์ร่วมกัน (Win Win Participation) ทีมผู้ปฏิบัติงานในทุกเครือข่ายมีเป้าหมายร่วมกัน

สสจ. ต้องเป็นผู้ผลักดันงานเข้าสู่นโยบายจังหวัด เน้นการออกแบบร่วมกัน ประสานทุกเครือข่ายทุกระดับ และกำกับติดตามโดยมุ่งผลลัพธ์ (Feedback Monitor Evaluation)

เรื่องที่ 5 Empowerment (การพัฒนาศักยภาพผู้บริโภค)

ผู้นำเสนอ ญ.นิพากร บัวนุ้ย เกษัชกรชำนาญการ สสจ. พัทลุง



1. สถานการณ์/ที่มา/ความสำคัญ

สถานการณ์ความไม่ปลอดภัยการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพในร้านชำในอดีต ทำให้ สสจ. ต้องการสร้างเครือข่ายงาน คบส. และความรอบรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ (Literacy)

2. หลักคิด/แนวคิด

พัฒนาเครือข่ายงาน คบส. เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพให้เพิ่มขึ้น ส่งเสริมต้นแบบเครือข่าย คบส. ส่งผลให้ผู้บริโภคด้านรับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัยเพิ่มขึ้น

3. ผลการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ

สร้างความรอบรู้ให้กับผู้บริโภคในการเลือกผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ปลอดภัยผ่านทางเครือข่าย คบส. เช่น บวร.ร. ออย.น้อย อปท. โดยร่วมกันวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคที่ผ่านมา จัดทำโครงการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการดำเนินงาน ได้แก่ Application ออย. สุขล พัทลุง RDU Plus และ ร้านชำ D โดยการปฏิบัติงานทาง สสจ. จะประสานงานและลงพื้นที่เพื่อดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย คัดเลือกและส่งเสริม

เครือข่ายต้นแบบ ติดตามและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้เครือข่ายมีความรอบรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เพิ่มขึ้น จำนวนเครือข่ายในจังหวัดเพิ่มขึ้น มีต้นแบบการดำเนินงานที่ครอบคลุมในทุกเครือข่าย

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

การทำงานด้วยใจ สร้างความผูกพันกับเครือข่าย ทำให้การทำงานสำเร็จลุล่วงและยั่งยืน

เรื่องที่ 6 Rapid Response (การยกระดับการตอบสนองเรื่องร้องเรียน)

ผู้นำเสนอ ภญ.วารุณี ชลวิหารพันธ์ เกษีชรชำนาญการพิเศษ สสจ. สระบุรี



1. สถานการณ์/ที่มา/ความสำคัญ

ในอดีตที่ผ่านมาพบการบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งจากการตรวจสอบพบปัญหาการดำเนินงานที่ซ้ำซ้อน ลำช้า ไม่เชื่อมต่อกัน ต่อมาจังหวัดจึงมีการจัดตั้งทีม “FSRRT” โดยมีกลุ่มงาน คบส. เจ้าหน้าที่ตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทีม “SAT/RRT , JIT” ทั้งนี้ทีมงานของจังหวัดมีการเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวข้องของส่วนกลาง เช่น โครงการพัฒนาระบบคุณภาพงานอาหารปลอดภัย โครงการขับเคลื่อนงานตระหนักรู้สถานการณ์ภัยด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในส่วนภูมิภาค ส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมหลักสูตรต่างๆ ทั้งนี้ยังจัดให้มีการซ้อมแผนตอบโต้บนโต๊ะเป็นประจำทุกปี

2. หลักคิด/แนวคิด

จัดตั้งทีมเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการเมื่อพบกรณีผลิตภัณฑ์ที่ไม่ปลอดภัย เช่น เครือข่าย รพ. ทุกแห่งในจังหวัด สสจ. สสอ. รพสต. ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์

3. ผลการดำเนินการที่ประสบผลสำเร็จ

เหตุการณ์อาหารเป็นพิษ ในค่ายลูกเสือ ปี 2563 พบผู้ป่วย 55 รายจากค่ายลูกเสือ 2 แห่ง ซึ่งทีม SRRT ของจังหวัดได้เข้าตรวจสอบ และควบคุมโรคในค่ายลูกเสือ สรุพบเชื้อ Norovirus และ Rotavirus ในน้ำแข็งบริโภคที่ใช้ในค่ายลูกเสือ การจัดการได้จัดทำคู่มือสำหรับค่ายลูกเสือเพื่อป้องกันควบคุมโรค ฝ้าระวังเชื้อ Norovirus และ Rotavirus ในน้ำแข็งบริโภค ณ สถานที่ผลิตน้ำแข็งทุกแห่งในจังหวัด ร่วมกับศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์ที่ 4 สระบุรี

การจัดการภาวะเมทฮีโมโกลบิน (Methemoglobin) จากผลิตภัณฑ์ไส้กรอกได้อย่างรวดเร็ว โดยการประสานผู้ประกอบการ เจ้าหน้าที่ สสจ. หลากหลายจังหวัด อย. ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์

4. ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเสร็จ

ผู้บริหารให้ความสำคัญในการสั่งการเพื่อตอบโต้สถานการณ์เร่งด่วน ทีมงานที่เข้มแข็งของจังหวัดที่จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ พัฒนาการความรู้ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การซักซ้อมแผนตอบโต้บนโต๊ะเป็นประจำ ความร่วมมือของเครือข่ายและผู้ประกอบการ ในการตรวจสอบ สอบสวน ความรวดเร็วในการสื่อสาร ความเสี่ยง โครงสร้างและระบบงาน ที่ปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

บรรยาย เรื่อง อำนาจหน้าที่ การมอบอำนาจ และมอบหมายภารกิจด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพสู่ส่วนภูมิภาค และ Proactive post-market for the future



เภสัชกร วีระชัย นลวชัย รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เป็นวิทยากรบรรยายในหัวข้อ อำนาจหน้าที่ การมอบอำนาจ และมอบหมายภารกิจด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพสู่ส่วนภูมิภาค และ Proactive post-market for the future โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การจัดอบรมในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ ส่วนกลางรับฟังความคิดเห็นจากส่วนภูมิภาคในการดำเนินงาน คบส. ในรูปแบบใหม่ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานดีเด่นในด้านต่างๆ เพื่อให้สามารถนำไปปรับใช้ในจังหวัดได้ และได้รับการพัฒนาบุคลากรภาพ เทคนิคการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นดำเนินการคุ้มครองผู้บริโภค โดยงานกำกับดูแลผลิตภัณฑ์สุขภาพหลังออกสู่ตลาด (Post Marketing) มุ่งเน้นให้ประชาชนบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่มีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย ทั้งนี้ท่านรองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา (เภสัชกรวีระชัย นลวชัย) ได้มอบนโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1) เครือข่ายที่เข้มแข็ง

ความร่วมมือระหว่าง อย. สสจ. อปท. เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมาย

แนวคิด : 1 จังหวัด 1 เทศบาล ที่เป็นต้นแบบปลอดสถานประกอบการผิดกฎหมาย

: 1 จังหวัด 1 เทศบาล ที่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการมอบอำนาจ

กิจกรรม/ วิธีการ

- เลือกเทศบาลที่มีความพร้อม เป็นไปได้ และไม่มี ความผิดตามกฎหมายอาหารและยา
- อบรม ให้ความรู้พนักงานเจ้าหน้าที่
- ทำข้อตกลงร่วม (MOU)
- ประเมินผล
- มอบโล่ “เทศบาลสีขาว”
- ออกข่าว ประชาสัมพันธ์

ผลสำเร็จ : ได้ Model การทำงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพร่วมกับท้องถิ่น

2) การปราบปรามผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมาย

การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

แนวคิด : ให้มีชุดเฉพาะกิจจับทั่วราชอาณาจักร เพื่อการตรวจสอบผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมายที่เผยแพร่ทางสื่อ (Social Media / Mass Media)

กิจกรรม/ วิธีการ

- กอง คบ. ตั้งชุดเฉพาะกิจพร้อมสำหรับการลงพื้นที่เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม และจัดการปัญหาคุณภาพผลิตภัณฑ์สุขภาพทั่วประเทศ
 - เมื่อมีเหตุแห่งการกระทำความผิดเกิดขึ้น เช่น การเผยแพร่หรือบริโภคผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมาย สสจ. ดำเนินการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ที่เผยแพร่ผ่านสื่อ หากสถานที่ผลิตตั้ง ณ จังหวัดใด ให้จังหวัดนั้นดำเนินการทันที ภายใน 24 ชั่วโมง โดยให้ตรวจสอบตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจจาก อย. ทั้งการตรวจจับ ยึดอายัด ซึ่งไม่จำเป็นต้องรอหนังสือสั่งการจาก อย.
 - หาก สสจ. ไม่ดำเนินการภายใน 24 ชั่วโมง ให้ชุดเฉพาะกิจกอง คบ.ดำเนินการลงพื้นที่เพื่อดำเนินการและรายงานผู้บริหาร ภายใน 48 ชม.
 - กรณีพบผลิตภัณฑ์ผิดกฎหมาย เช่น ไม่มีเลขอนุญาต ฉลากไม่ครบถ้วน ให้ยึดเพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชนเข้าถึงผลิตภัณฑ์ที่ไม่ปลอดภัย และพิจารณาตัดเตือนหรือดำเนินคดีตามสถานการณ์อย่างเหมาะสม (การสั่งให้ผู้ประกอบการเก็บผลิตภัณฑ์ที่ไม่ปลอดภัยออกจากชั้นวางขายโดยไม่พิจารณายึด จะไม่สามารถตัดวงจรการกระจายผลิตภัณฑ์ที่ไม่ปลอดภัยในท้องตลาดได้)
 - กรณีพบสถานประกอบการที่กระทำความผิดขอให้ประสานงานไปยังเทศบาลเพื่อดำเนินการเฝ้าระวัง และจัดการปัญหาสถานประกอบการหรือคุณภาพผลิตภัณฑ์สุขภาพร่วมกัน เพื่อส่งเสริมงานกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่น ซึ่ง อย. ได้กระจายอำนาจดังกล่าวไปตามกฎหมายแล้ว
- ผลสำเร็จ : ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ผิดกฎหมายได้รับการตรวจจับได้อย่างรวดเร็ว ประชาชนได้รับผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ถูกกฎหมาย

3) ยุทธศาสตร์การสร้างความรู้ความเข้าใจในงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ

แนวคิด : สร้างการมีส่วนร่วมในงานของกระทรวงสาธารณสุข

กิจกรรม/ วิธีการ

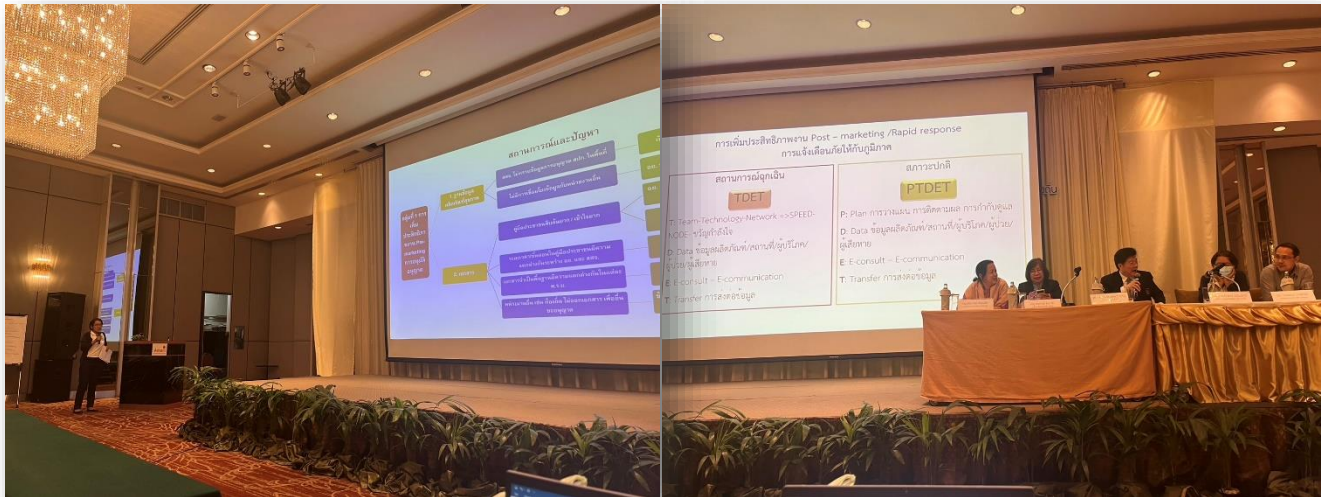
- สื่อสารและถ่ายทอดความสำคัญของงาน คบส. ให้ผู้บริหารระดับสูงได้รับรู้รับทราบในทุกเวที
- ส่งตัวแทนเจ้าหน้าที่ของจังหวัดร่วมงานของกระทรวงสาธารณสุข เมื่อมีการจัดงานในจังหวัดนั้นๆ
- จัดทำสื่อที่มีเครื่องหมาย อย. และใส่ไปร่วมกิจกรรมข้างต้น เพื่อการประชาสัมพันธ์

4) เคล็ดลับความสำเร็จในการทำงาน

แนวคิด/ วิธีการ

- **Copy ความสำเร็จ** คือ การเลียนแบบผลงานที่ยอดเยี่ยมและประสบผลสำเร็จ ใช้เป็นหลักนำทางและพัฒนาเป็นความสำเร็จของตน
- **สร้างผลงานที่ภาคภูมิใจ** ต้องเป็นผลงานที่เกิดผลกระทบ เกิดประโยชน์ต่อประชาชน
- **1 จังหวัด 1 โครงการ** จัดทำโครงการพัฒนาจังหวัดละ 1 โครงการ จะทำให้มี 76 โครงการใน 1 ปี และแลกเปลี่ยนความสำเร็จระหว่างกัน
- **เป็นที่รู้จักของนายแพทย์สาธารณสุข** ให้นำเสนองานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพให้นายแพทย์สาธารณสุขได้ทราบถึงการดำเนินงานต่างๆ เพื่อประโยชน์ในด้านการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานแผนงาน/โครงการของกลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค
- **โอกาสมา คว่าเอาไว้ไม่ทอดทิ้ง** คือ การไม่ปฏิเสธความสำเร็จคือการทำในสิ่งที่ไม่เคยทำ เช่น หากได้รับการสนับสนุนงบประมาณพิเศษ หรือถูกมอบหมายให้ทำงานใหม่ๆ ควรตัดสินใจทำทันที วางแผนในรอบคอบ และมีแนวคิดที่ว่า “ต้องดำเนินการให้ได้ ให้สำเร็จ”
- **เป้าหมายเป็นหลัก วิธีการเป็นรอง** ความสำเร็จ ไม่จำเป็นต้องมี Pattern ไม่จำเป็นต้องทำตาม Template ต้องไปถึงเป้าหมายด้วยวิธีการอะไรก็ได้ ที่ไม่ผิดกติกา

ผลการระดมสมองและวิพากษ์ เรื่อง งาน คบส. ที่มีประสิทธิภาพในมุมมองเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค



เจ้าหน้าที่ สสจ. และเจ้าหน้าที่ กอง คบ. ร่วมระดมสมองและวิพากษ์ เรื่อง งาน คบส. ที่มีประสิทธิภาพในมุมมองเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค โดยแบ่งหัวข้อการระดมสมองออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Pre-marketing การอนุมัติอนุญาต
 2. การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Post-marketing เน้นระบบเฝ้าระวัง Rapid Response การแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค
 3. การส่งเสริมการอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน
 4. กลไกการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- ซึ่งสรุปผลการระดมสมองและวิพากษ์มีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Pre-marketing การอนุมัติอนุญาต



สถานการณ์ / ปัญหาอุปสรรค

สถานการณ์ / ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
1) ฐานข้อมูล	
<ul style="list-style-type: none"> • สสจ. ไม่ทราบข้อมูลการอนุญาตสถานประกอบการในพื้นที่ โดยเฉพาะสถานประกอบการของผลิตภัณฑ์เครื่องมือแพทย์ 	<ul style="list-style-type: none"> • เปิดสิทธิ์ให้เจ้าหน้าที่ สสจ. สามารถเข้าถึงฐานข้อมูล
<ul style="list-style-type: none"> • ไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น เช่น ข้อมูลผู้ประกอบการในวิชาชีพอื่น สัตวแพทย์ (ขย.3) แพทย์แผนไทย เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> • อย. ประสานการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น
2) คู่มือประชาชน	
<ul style="list-style-type: none"> • ระยะเวลา/ขั้นตอนในคู่มือประชาชนมีความแตกต่างกันระหว่าง อย. และ สสจ. ส่งผลในเรื่องการอนุญาตเกินเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> • อย. และ สสจ. ทบทวนคู่มือประชาชนร่วมกัน โดยเฉพาะการกำหนดระยะเวลา รวมทั้งกรณีการทำระบบใหม่ การลด/เพิ่มขั้นตอน เพื่อให้เกิดมาตรฐานเดียวกันทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
<ul style="list-style-type: none"> • เอกสารในการยื่นขออนุญาตมีความแตกต่างกันในแต่ละ พ.ร.บ. ส่งผลให้เกิดความสับสนในการเตรียมเอกสาร 	<ul style="list-style-type: none"> • ควรกำหนดรายการเอกสารกลางที่ต้องใช้ในทุก พ.ร.บ. แล้วจึงกำหนดเอกสารเพิ่มเติมเฉพาะ พ.ร.บ. • อย. ทบทวนรายการเอกสารที่จำเป็นและไม่จำเป็น

สถานการณ์ / ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
<ul style="list-style-type: none"> หน่วยงานอื่น เช่น หน่วยงานของท้องถิ่น ไม่ออกเอกสารสำคัญให้ผู้ประกอบการ เพื่อใช้ประกอบการยื่นขออนุญาต เป็นต้น 	<ul style="list-style-type: none"> อย. ประสานหน่วยงานอื่น ทำข้อตกลงร่วมกัน
<ul style="list-style-type: none"> ตาม พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2565 มีมาตรการอำนวยความสะดวกและลดภาระแก่ประชาชน (การไม่เรียกสำเนาเอกสารที่ทางราชการออกให้จากประชาชน) แต่ อย. ยังเรียกสำเนาเอกสารต่าง ๆ อยู่ 	<ul style="list-style-type: none"> อย. ปรับแนวทางการดำเนินงานให้ทันต่อสถานการณ์
3) ระบบ Skynet	
<ul style="list-style-type: none"> ระบบ Skynet มี Bug จำนวนมาก การใช้งานพบข้อติดขัดหลายประการ 	<ul style="list-style-type: none"> ให้ทบทวนกระบวนการทำงานของระบบ และเสนอให้ปรับปรุงระบบสามารถรองรับการทำงานบนมือถือได้ หรือหากมีการทำระบบใหม่ขอให้เชิญผู้แทน สสจ. ร่วมให้ความเห็นด้วย กรณีระบบมีปัญหา ขอให้ อย. จัดประชุมชี้แจงให้แก่ สสจ. ด้วย
<ul style="list-style-type: none"> ใบอนุญาตยายังไม่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด 	<ul style="list-style-type: none"> ปรับปรุงให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด
<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีระบบแจ้งเตือนแบบ real-time 	<ul style="list-style-type: none"> อย. จัดทำ pop-up แจ้งเตือน โดยจำแนกขออนุญาตเป็นประเภทผลิตภัณฑ์
<ul style="list-style-type: none"> ไม่มี Dashboard แสดงสถานะและกำกับขออนุญาต ส่งผลให้การอนุญาตในส่วนภูมิภาคกินเวลา 	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำระบบ Monitor และ Dashboard เป็นภาพรวมทั้งประเทศ ซึ่งสามารถลงรายละเอียด เขตและจังหวัดได้ เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถกำกับติดตามได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4) การเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่	
<ul style="list-style-type: none"> เจ้าหน้าที่ขาดองค์ความรู้ในการพิจารณาผลิตภัณฑ์ที่ซับซ้อน 	<ul style="list-style-type: none"> อบรมให้ความรู้ และจัดทำ E-learning เป็นระยะ
5) การประสานงานระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	
<ul style="list-style-type: none"> กองผลิตภัณฑ์ตอบสนองล่าช้า 	<ul style="list-style-type: none"> เสนอให้ทุกกองผลิตภัณฑ์มีระบบพี่เลี้ยงดูแลรับผิดชอบประจำเขต (เหมือนกลุ่มเครื่องสำอาง) เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการประสาน กรณีมีการรับเรื่องประเด็นปัญหา / ข้อคำถามแล้วเจ้าหน้าที่กองผลิตภัณฑ์ควรแจ้งความคืบหน้าในการดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ด้วย

สถานการณ์ / ปัญหาอุปสรรค	ข้อเสนอแนะ
	<ul style="list-style-type: none"> จัดทำ Q&A ในไลน์ หรือ ตอบคำถามในไลน์กลุ่มเลย เพื่อให้เจ้าหน้าที่จังหวัดอื่น ๆ ที่พบประเด็นปัญหาเดียวกันได้รับทราบด้วย ลดการถามซ้ำในประเด็นเดียวกัน
<ul style="list-style-type: none"> กองผลิตภัณฑ์ไม่ประสาน สสจ. เพื่อให้ร่วมลงพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> กองผลิตภัณฑ์ประสาน สสจ. ลงพื้นที่ร่วมกัน พร้อมคืนข้อมูล เพื่อให้รับทราบสถานการณ์ / ปัญหาและเกิดการแก้ไขร่วมกัน
6) แนวทางการขออนุญาต	
<ul style="list-style-type: none"> (ร่าง) ระเบียบ แนวทางในการพิจารณาอนุญาตไม่เป็นปัจจุบัน 	<ul style="list-style-type: none"> กองผลิตภัณฑ์จัดทำแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและทำหนังสือชี้แจงให้ทาง สสจ. ทราบ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ในการตรวจสอบสถานที่ผลิต ขอให้มอบอำนาจในการตรวจสอบสถานที่ในพื้นที่แก่เจ้าหน้าที่ สสจ. เช่น การตรวจสอบสถานที่ผลิตผลิตภัณฑ์วัตถุอันตราย เป็นต้น
- พบปัญหาฉลากผลิตภัณฑ์ผิดเป็นจำนวนมาก เสนอให้กองผลิตภัณฑ์แสดงตัวอย่างฉลากที่ถูกต้องไว้บนหน้าเว็บไซต์ หรือ ประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง
- FDA Center ปัจจุบันเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดจะเข้ารายงานผลการดำเนินงาน อย.น้อย พบปัญหาเข้าใจยาก รวมถึงไม่ทราบว่ามิชุดข้อมูล e-learning ในระบบ

กลุ่มที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Post-marketing เน้นระบบเฝ้าระวัง Rapid Response การแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค



ความเป็นมา

งาน Post – marketing และการแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค เป็นการดำเนินงานที่ต้องใช้องค์รวมของการประยุกต์ใช้กฎ ระเบียบ ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา รวมทั้งกฎ ระเบียบต่างๆ ของงานด้านการสาธารณสุขมาผสมผสานกัน เพื่อให้ดำเนินการงานคุ้มครองผู้บริโภคในทุกด้านมีประสิทธิภาพการดำเนินงานและสถานการณ์ในปัจจุบัน พบการดำเนินการที่ควรมีการพัฒนา เช่น ฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์สุขภาพไม่เชื่อมต่อกัน ข้อกฎหมายบาง พ.ร.บ. ไม่ทันต่อสถานการณ์ รวมทั้งไม่เท่าทันการค้ายุคดิจิทัลที่มีการสื่อสารข้อมูลอย่างรวดเร็วและแพร่กระจาย ขาดการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย อีกทั้งพบว่าแต่ละจังหวัดบุคลากรมีความเชี่ยวชาญแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์

การประชุมระดมสมองครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษากระบวนการงาน Post – marketing และการแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค
- 2) เพื่อสนับสนุนและเสริมสร้างศักยภาพเจ้าหน้าที่งาน Post – marketing ในส่วนภูมิภาค และ
- 3) เพื่อสร้างกลยุทธ์ที่ดีในงาน Post – marketing และการแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค

วิธีการดำเนินงาน

โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) คือการจัดให้คนที่เลือก จากผู้เข้าประชุมทั้งหมดร่วมวงสนทนากัน ผู้เข้าสนทนากลุ่มจำนวน 40 คน เป็นเจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทำงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่ออภิปรายพูดคุยกัน โดยมุ่งประเด็นการยกระดับงาน Post – marketing และการแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค โดยใช้กรอบเชื่อมโยง สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ใน 5 ด้าน คือ Speed เพิ่มความรวดเร็วการอนุมัติ อนุญาต การตรวจวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ลดขั้นตอนการให้บริการ

Sustainability สร้างความมั่นคงทางยาและเวชภัณฑ์ Safety สร้างความรอบรู้ด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ Satisfaction ผู้รับบริการเป็นศูนย์กลาง และ Supporter สนับสนุนให้มีขีดความสามารถการแข่งขัน เป็นกรอบและประเด็นในการสนทนากลุ่ม

ผลการประชุมและข้อคิดเห็น

ข้อเสนองาน Post – marketing และการแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค ที่มีประสิทธิผล เป็นดังนี้

สถานการณ์ปกติ	สถานการณ์ฉุกเฉิน
แนวทางการจัดการ “การแจ้งเตือนภัย” ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน ทั้งประเทศ	แนวทางการจัดการ “การแจ้งเตือนภัย” ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน ทั้งประเทศ
มีแนวทางการสื่อสารข้อมูลให้ผู้บริหาร ประชาชน ได้รับข้อมูลทันเวลาเป็นรูปแบบเดียวกัน	มีแนวทางการสื่อสารข้อมูลให้ผู้บริหาร ประชาชน ได้รับข้อมูลทันเวลาเป็นรูปแบบเดียวกัน
พัฒนาระบบ IT เชื่อมระบบฐานข้อมูลเป็นหนึ่งเดียว	ระบบส่งต่อข้อมูลที่เชื่อถือได้และรวดเร็ว
ติดอาวุธทางปัญญาให้พนักงานเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง	พัฒนาเครือข่ายทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข
วางแผนการดำเนินงานในสถานการณ์ปกติอย่างมีประสิทธิภาพ	ข้อเสนอเชิงนโยบายในการดำเนินการในสถานการณ์ฉุกเฉิน

กลุ่มที่ 3 การส่งเสริมการอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน



1. ทำอย่างไรที่จะช่วยผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชนให้สามารถขออนุญาต อย. ได้อย่างถูกต้อง ผู้เข้าร่วมประชุมการระดมสมองภายในกลุ่มที่ 3 การส่งเสริมการอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน ได้ยกตัวอย่างการดำเนินงานส่งเสริมผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชนให้สามารถขออนุญาต อย. ได้อย่างถูกต้อง โดยมีรายละเอียดดังนี้

จังหวัด	ความคิดเห็น
สตูล	<ul style="list-style-type: none"> - จับมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ/เอกชน รวมทั้งกลุ่มผู้ประกอบการ - มีการวางแผนพัฒนาร่วมกัน อาจจะเป็นวาระของจังหวัดในการจัดประชุม จัดทำแผน เต็มส่วนที่ขาดและดูความพร้อมในเรื่องอาคารสถานที่ เงินทุน เป็นต้น - แบ่งงานให้ภาคีเครือข่ายตามภารกิจและหน้าที่ของหน่วยงาน เช่น พาณิชย์ + หอการค้า จัดทำเรื่องการตลาด / พช. จัดทำเรื่ององค์ความรู้/ เกษตร จัดทำเรื่องวัตถุดิบ การรับรอง มาตรฐาน
ยโสธร	<p>นำนวัตกรรมของเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด คือ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ยโสธรขั้นพื้นฐาน Yasothon Basic Organic Standard (Yaso BOS) กรณีที่เกษตรกรยังไม่มีตราสัญลักษณ์ รับรอง เพื่อมารับประกันผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการซึ่งออกโดยผู้ว่าราชการจังหวัด</p>
นครราชสีมา	<p>ส่งเสริมผู้ประกอบการตามนโยบายของผู้บริการกระทรวงสาธารณสุข (Quick Win) โดยจังหวัด นครราชสีมา มีผู้ประกอบการที่เข้าร่วมทั้งหมด 68 ราย ไตรมาสแรกอนุมัติไปทั้งหมด 19 ราย คิดเป็น ร้อยละ 27.94 ซึ่งการส่งเสริมผู้ประกอบการภายในจังหวัดจะใช้บริการเล้าสตอรี่ที่มาของผลิตภัณฑ์ นั้นๆ เช่น ข้าวหมีโคราซ</p>
กาฬสินธุ์	<p>ใช้การขายสตอรี่ของข้าวเหนียวเขาวงซึ่งเป็นการปลูกข้าวแบบดั้งเดิม มีเฉพาะในพื้นที่วัฒนธรรม ภูไท และจับกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่มีปัญหา (Hot Issue) เพื่อที่เร่งให้เขาได้รับอนุญาตผลิตภัณฑ์นั้นๆ</p>

2. ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชนที่มีมูลค่าสูงเพิ่มมากขึ้นรองรับตลาดการส่งออกต่างประเทศ

- สร้าง story และสร้างจุดเด่น
- เน้นการสร้าง Brand Ambassador ประจำถิ่น
- จัดให้มีการจับคู่ธุรกิจและอาจจะเชื่อมโยงกับร้านอาหาร สถานประกอบการในธุรกิจท่องเที่ยว เช่น สปา
- ใช้ Soft Power ในการผลักดัน เช่น ลูกชิ้นยี่นกิน ข้าวเหนียวเขาวง วัฒนธรรมท้องถิ่นภูเก็ต เป็นต้น
- เพิ่มมูลค่าโดยการใช้บรรจุภัณฑ์ในท้องถิ่น เช่น การจัดการขยะของขวดพลาสติกใหม่จากวัสดุท้องถิ่น
- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการได้รับรางวัล อย. ควอลิตี้ อวอร์ด
- ผลักดันให้เกิดการส่งออก เช่น เข้าร่วมการจับคู่ธุรกิจ
- การจัดงานแสดงสินค้าในงานมหกรรมประจำจังหวัด
- พัฒนาวิจัยเพื่อส่งเสริม ต่อยอดผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก

3. ข้อเสนอแนะ

- ร่วมกันขับเคลื่อนนโยบายในระดับกระทรวง (MOU)
- ประสานความร่วมมือประชุมร่วมกับภาคีเครือข่าย เช่น เจ้าหน้าที่ สสจ. 76 จังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา ธนาคาร สมาพันธ์ SME ไทย
- กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ประกอบการตามความพร้อมของผู้ประกอบการ/ผลิตภัณฑ์
- บูรณาการผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาตที่อยู่ในเส้นทางการท่องเที่ยวของจังหวัด
- จัดทำแผนที่นำทางกระบวนการขับเคลื่อนส่งเสริมผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน (Guide Book)
- จัดทำแนวทางขอทำฉลากที่ถูกต้อง และนำขึ้นเว็บไซต์เพื่อให้ง่ายต่อการค้นหา

กลุ่มที่ 4 กลไกการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค



ปัญหาการดำเนินงาน

- กลไกการเชื่อมประสานการทำงานระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคขาดหายไป ทำให้การทำงาน คบส. ต่างๆ ดำเนินการได้ช้า และยังมีประสิทธิภาพ
- อย. ออกมาตรการดำเนินงานล่าช้า ทำให้ส่วนภูมิภาคไม่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว
- ปัจจุบันมีเพียงการรับนโยบายส่วนกลางเพื่อนำมาปฏิบัติในส่วนภูมิภาค (Top Down) แต่ไม่มีกลไก การรับปัญหาจากภูมิภาคเพื่อนำมากำหนดเป็นตัวชี้วัดงาน คบส. ระดับประเทศ (Bottom Up)

ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหา

- อย. ตั้ง Focal point ที่เป็นผู้เชื่อมประสานกับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และประสานกับ กรมอื่นๆ เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการประสานงาน
- การพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ สสจ. ให้ทำงานตอบสนองเรื่องเร่งด่วนได้
- การพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ กอช. คบ. ให้สามารถทำงานได้รวดเร็ว และทำงานเชิงรุกมากขึ้น
- คบ. เขตเข้าร่วมประชุมของเขตสุขภาพ เพื่อติดตามปัญหาในแต่ละเขต และนำมาดำเนินการแก้ไข ปัญหาต่อไป
- กอช. คบ. จัดประชุมออนไลน์ร่วมกับส่วนภูมิภาคทุกเดือน/ ไตรมาส

ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

ด้านโครงสร้างและอัตรากำลัง

- เสนอ กพ. ให้มีการกำหนดกรอบอัตรากำลังนิติกรให้แก่กลุ่มงาน คบส. เพื่อแก้ไขปัญหาการที่นิติกร สสจ. ยังไม่มีความชำนาญเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงาน คบส.
- อย. ควรสนับสนุนตำแหน่งพนักงานกระทรวงสาธารณสุขไปที่ด้านอาหารและยาในส่วนภูมิภาค โดยไม่ต้องใช้เลขตำแหน่งของจังหวัด

ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

- ควรกำหนดรูปแบบบัตรแพทย์และยีนส์แพทย์ ให้เป็นแนวทางเดียวกันทั้งประเทศ
- Website ออ. ควรมีหัวข้อที่รวบรวมเรื่องประกาศข้อมูลผลวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เป็นอันตรายทุกประเภท และข่าวการดำเนินคดีต่างๆ
- Website ของกองกฎหมายอาหารและยา ควรมีการรวบรวมคำพิพากษา/ คำตัดสินในคดีต่างๆ เพื่อลดภาระของเจ้าหน้าที่ ออ. ในการตอบคำถามแก่ส่วนภูมิภาค

ด้านการจัดประชุม

ส่วนภูมิภาคมีข้อเสนอให้ทาง ออ. จัดประชุมชี้แจงในประเด็นต่างๆ ดังนี้

- พ.ร.บ. ว่าด้วยการปรับเป็นพินัย พ.ศ. 2565 รวมถึงขั้นตอนการเปรียบเทียบปรับ การดำเนินคดี การขอรับเงินสินบนรางวัล โดยเชิญนิติกร สสจ. ทั่วประเทศเข้าร่วม
- การจัดการปัญหาเรื่องสถานพยาบาล โดยเชิญผู้แทนจาก สบส. และแพทยสภาเข้าร่วม
- ตัวชี้วัดในส่วนภูมิภาค และแผนการดำเนินงานประจำปี

ซึ่งในการจัดประชุมทุกครั้ง ควรมีตัวแทนจากกองผลิตภัณฑ์เข้าร่วมประชุมด้วย

ด้านการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ในส่วนภูมิภาค

- บูรณาการกับ กพย. และ วคบท. เพื่อจัดอบรม Workshop ในหลักสูตรต่างๆ ให้แก่เจ้าหน้าที่ สสจ. ที่ไม่ได้เข้าร่วมอบรม
- จัดให้มีการศึกษาดูงานเรื่องงานคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพทั้งในประเทศ และต่างประเทศ
- หลักสูตรสำหรับเจ้าหน้าที่ สสจ. ที่บรรจุใหม่ (ในรูปแบบ E-learning และ Onsite)

ด้านอื่นๆ

- การขับเคลื่อนงาน ออ. น้อย โดยผลักดันให้บรรจุเป็นหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขับเคลื่อนงานให้มีประสิทธิภาพ
- ทีมเฉพาะกิจของ กอง คบ. ลงพื้นที่เพื่อช่วยเหลือเรื่องการดำเนินงาน Post - Marketing
- ความชัดเจนในประเด็นของการถ่ายโอนภารกิจของ “โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล” สู่ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการดำเนินการประชุม

เจ้าหน้าที่จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการอาหาร ได้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ Best Practice การดำเนินงาน คบส. ในส่วนภูมิภาค ในประเด็น “BETTER ถึง

แนวทางการดำเนินงาน คบส. ระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 1 ฉบับ

ภาคผนวก

การแบ่งกลุ่มระดมสมอง

เรื่อง งาน คบส. ที่มีประสิทธิภาพในมุมมองเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค

กลุ่มที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Pre-marketing การอนุมัติอนุญาต

กลุ่มที่ 2 การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Post-marketing เน้นระบบเฝ้าระวัง
Rapid Response การแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค

กลุ่มที่ 3 การส่งเสริมการอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน

กลุ่มที่ 4 กลไกการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

กลุ่มที่ 1

การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Pre-marketing

การอนุมัติอนุญาต

สถานการณ์และปัญหา

ข้อเสนอแนะ

กลุ่มที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Pre-marketing การอนุมัติอนุญาต

1. ฐานข้อมูลผลิตภัณฑ์สุขภาพ

- สสจ. ไม่ทราบข้อมูลการอนุญาต สปก. ในพื้นที่
- ไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานอื่น

- เปิดสิทธิ์ให้ สสจ. เข้าถึงฐานข้อมูล
- อย. ประสานการเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่น

2. เอกสาร

- คู่มือประชาชนสับสนยาก / เข้าใจยาก
- ระยะเวลา/ขั้นตอนในคู่มือประชาชนมีความแตกต่างกันระหว่าง อย. และ สสจ.
- เอกสารจำเป็นพื้นฐานมีความแตกต่างกันในแต่ละ พ.ร.บ.
- หน่วยงานอื่น เช่น ท้องถิ่น ไม่ออกเอกสาร เพื่อยื่นขออนุญาต

- อย. รวบรวมคู่มือประชาชนทั้งหมดเผยแพร่ให้จุดเดียวกัน
- ทบทวนและจัดทำคู่มือให้เข้าใจง่าย
- อย. และ สสจ. ทบทวนคู่มือฯ ร่วมกัน
- ควรปรับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ข้อเสนอแนะ : อย. ประสานหน่วยงานอื่น ทำข้อตกลงร่วมกัน

กลุ่มที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Pre-marketing การอนุมัติอนุญาต (ต่อ)

- 3. ระบบ Skynet
- 4. การเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่
- 5. การประสานงาน
- 6. แนวทางการอนุญาต

สถานการณ์และปัญหา

- ใบอนุญาตฯ ยังไม่เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด
- ไม่มีระบบแจ้งเตือนแบบ real-time
- ไม่มีระบบ Dashboard และกำกับการขออนุญาต
- ขาดองค์ความรู้ในการพิจารณาผลิตภัณฑ์ที่ซับซ้อน
- กองผลิตภัณฑ์ตอบสนองล่าช้า
- กองผลิตภัณฑ์ไม่ประสาน สสจ. ร่วมลงพื้นที่
- ร่าง ระเบียบ แนวทาง ไม่เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

- ปรับปรุงให้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด
- IT จัดทำ pop-up แจ้งเตือน
- จัดทำระบบ Monitor และระบบ Dashboard คืบข้อมูลให้ สสจ.
- อบรมให้ความรู้ และจัดทำ E-learning
- กองฯ มีระบบพี่เลี้ยงดูแลจังหวัด (เหมือน คสอ.) ตามหลักวิชาการ / จัดทำ Q&A ในไลน์
- กองฯ แจ้ง สสจ. ลงพื้นที่ร่วมกัน พร้อมคืบข้อมูลให้ทราบ
- กองฯ จัดทำแนวทางที่ชัดเจนและสื่อสารให้ สสจ. ทราบ

กลุ่มที่ 2

การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Post-marketing

เน้นระบบเผื่อระวัง Rapid Response

การแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค

การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Post – marketing /Rapid response

การแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค

❑ สภาพการดำเนินงาน/สถานการณ์

ฐานข้อมูลไม่เชื่อมต่อกัน

ข้อกำหนดบาง พรบ.ไม่ทันต่อสถานการณ์ยุคดิจิทัล

ขาดการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย

แต่ละจังหวัดบุคลากรมีความเชี่ยวชาญแตกต่างกัน

❑ วิธีดำเนินการและการสนับสนุนเพื่อความสำเร็จ

- 1 Speed - มีแนวทางการจัดการ “การแจ้งเตือนภัย” ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน ทั้งประเทศ
- 2 Safety - มีการทบทวนเคสเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ (After action review:AAR)
- 3 Satisfaction - มีแนวทางการสื่อสารข้อมูลให้ผู้บริหาร ประชาชน ได้รับข้อมูลทันเวลาเป็นรูปแบบเดียวกัน
- 4 Supporter - อย.ควรพัฒนาระบบ IT เชื่อมระบบฐานข้อมูลเป็นหนึ่งเดียว “Big data anywhere”
- 5 Sustainability - ติดตามหาทางปัญหาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ อย่างต่อเนื่อง



การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Post – marketing /Rapid response

การแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค

สถานการณ์ฉุกเฉิน

TDET

T: Team-Technology-Network =>SPEED-NODE- ขวัญกำลังใจ

D: Data ข้อมูลผลิตภัณฑ์/สถานที่/ผู้บริโภคร/ผู้ป่วย/ผู้เสียหาย

E: E-consult – E-communication

T: Transfer การส่งต่อข้อมูล

สภาวะปกติ

PTDET

P: Plan การวางแผน การติดตามผล การกำกับดูแล

D: Data ข้อมูลผลิตภัณฑ์/สถานที่/ผู้บริโภคร/ผู้ป่วย/ผู้เสียหาย

E: E-consult – E-communication

T: Transfer การส่งต่อข้อมูล

กลุ่มที่ 3

การส่งเสริมการอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน

การส่งเสริมการอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน

กลุ่มที่ 3



1. ทำอย่างไรที่จะช่วยผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชนให้สามารถขออนุญาต อย . ได้อย่างถูกต้อง

2

- จับเคลื่อนงานร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐและเอกชน เช่น พัฒนาชุมชนจังหวัด สสว พณิชย์จังหวัด เกษตรจังหวัด ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงาน เป็นต้น โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน
- สำรวจและศึกษาสถานการณ์ข้อมูลผู้ประกอบการจากภาคีเครือข่าย/หน่วยงานอื่นๆ
- จำแนกกลุ่มผู้ประกอบการ เพื่อพัฒนาตามศักยภาพของผู้ประกอบการ เช่น ผู้ประกอบการ A B C
- ปัญหาเงินทุน เช่น ค่าใช้จ่ายในการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง สามารถเข้าร่วม BDS กับ สสว. เพื่อลดค่าใช้จ่าย

1.ทำอย่างไรที่จะช่วยผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชนให้สามารถขออนุญาต อย . ได้ อย่างถูกต้อง

3

- จัดทำแนวทางการแสดงฉลากที่ถูกต้อง หรือตัวอย่างฉลากสำเร็จรูปให้กับภาคีเครือข่าย
- ใช้ OEM มาแก้ปัญหาในกลุ่มสีเหลืองหรือกลุ่ม B
- กรณี เป็นประเภทสีแดง หรือกลุ่ม Cให้นำสินค้ามาใช้ภายในครัวเรือนและในชุมชน หรือเน้นขายตรงต่อผู้บริโภค เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน และการซื้อสินค้าภายนอกชุมชน (เศรษฐกิจพอเพียง)

2. ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชนที่มีมูลค่าสูงเพิ่มมากขึ้น รองรับตลาดการส่งออกต่างประเทศ

4

- สร้าง story และสร้างจุดเด่นผลิตภัณฑ์
- เน้นการสร้าง Brand Ambassador ประจำถิ่น
- จัดให้มีการจับคู่ธุรกิจและอาจจะเชื่อมโยงกับ ร้านอาหาร/สถานประกอบการ ในธุรกิจ
ท่องเที่ยว เช่น สปา เป็นต้น
- มีการใช้ Soft Power ในการผลักดัน เช่น ลูกชิ้นยี่นกิน ข้าวเหนียวเขาวง วัฒนธรรม
ท้องถิ่นภูเก็ต ประเพณี เป็นต้น
- ค้นหาต้นแบบสถานประกอบการดีเด่น
- เพิ่มมูลค่าโดยการใช้บรรจุภัณฑ์ในท้องถิ่น เช่น การจัดกระเช้าของขวัญปีใหม่จากวัสดุ
ท้องถิ่น เป็นต้น

2. ส่งเสริมผู้ประกอบการ ให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชนที่มีมูลค่าสูงเพิ่มมากขึ้น รองรับตลาดการส่งออกต่างประเทศ

5

- ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ ได้รับรางวัลต่างๆ เช่น อย. ควอลิตี้ อวอร์ด
- ผลักดันให้เกิดการส่งออก เช่น เข้าร่วมการจับคู่ธุรกิจ
- มีการนำเสนอสินค้าผ่านทางสื่อในทุกช่องทาง
- การจัดงานแสดงสินค้าในงานมหกรรมประจำจังหวัด
- พัฒนาวิจัยเพื่อส่งเสริม/ต่อยอดผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก

3. แนวทางการดำเนินการของ อย.ในการสนับสนุนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน ปี 2567

6

- จับเคลื่อนนโยบายร่วมกันในระดับกระทรวง (MOU)
- ประสานความร่วมมือประชุมร่วมกับภาคีเครือข่าย เช่น เจ้าหน้าที่ สสจ. 76 จังหวัด กรมส่งเสริมการเกษตร กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจในสถาบันอุดมศึกษา ธนาคาร สมาพันธ์ SME ไทย
- กำหนดกลุ่มเป้าหมายผู้ประกอบการตามความพร้อมของผู้ประกอบการ/ผลิตภัณฑ์
- บูรณาการผลิตภัณฑ์ให้ได้รับอนุญาตที่อยู่ในเส้นทางท่อกึ่งตัวของจังหวัด
- มีการจัดทำแผนที่นำทางกระบวนการจับเคลื่อนส่งเสริมผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน (Guide Book)

กลุ่มที่ 4

กลไกการทำงานร่วมกันระหว่าง
ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

รายงานสรุปผลการประชุมสมอง

“การดำเนินงาน คบส.ที่มีประสิทธิภาพในมุมมองเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาค”

- การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Pre-marketing การอนุมัติอนุญาต
- การเพิ่มประสิทธิภาพงาน Post-marketing เน้นระบบเฝ้าระวัง Rapid Response การแจ้งเตือนภัยให้กับภูมิภาค
- การส่งเสริมการอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพชุมชน
- กลไกการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

แนวทางการเก็บข้อมูลการระดมสมอง

1. สภาพการดำเนินงาน/สถานการณ์

กลไกในการเชื่อมประสานการทำงานระหว่างส่วนกลางและส่วนภูมิภาคขาดไป ทำให้ปัญหาการทำงาน คบส. ต่างๆ ดำเนินการได้ช้า และยังไม่มียมีประสิทธิภาพ

การเชื่อมโยงข้อมูล (ภายในอย., อย. – สสจ., อย. - กรมอื่นๆ)
การพัฒนาศักยภาพของ สสจ. ให้ทำงานตอบสนองเรื่องเร่งด่วนได้
กอง คบ. ต้องพัฒนาศักยภาพตัวเองให้สามารถทำงานได้รวดเร็ว

2. วิธีดำเนินการ

- ใช้หลักการบริหารความเสี่ยง และการตัดสินใจอย่างเร่งด่วน
- งานต้องได้ นายต้องรอด ลูกน้องปลอดภัย
- ใช้กลวิธีอย่างอื่นนอกเหนือจากกฎหมาย เช่น การส่งเสริมผู้ประกอบการให้ทำตามกฎหมาย
- การตั้งคณะกรรมการ ในการดำเนินคดีจะช่วย Safe ผู้ปฏิบัติงาน
- การคิดล่วงหน้า นำหน้า นพ. สสจ. ไป 2 steps, การทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของงาน คบส

3. ปัญหา/อุปสรรค

- การประสานข้อมูลระหว่างส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค เช่น ใบกระท่อม (แต่ละกองให้ข้อมูลไม่เหมือนกัน) ทำให้ สสจ. มีปัญหาในการสื่อสาร หรือขับเคลื่อนต่อไป
- กฎหมาย ขั้นตอนการเปรียบเทียบปรับ การดำเนินคดี การขอรับเงินสินบนรางวัล พ.ร.บ. ปรับเป็นพินัย ซึ่ง สสจ. ยังมีการดำเนินงานแตกต่างกัน และ อย. ตอบสนองช้าในการออกมาตรการดำเนินงาน (ยังมีช่องว่างระหว่างกลุ่มงานคุ้มครองฯ กับนิติกร)
- ปัญหา ผก. กลุ่มเสี่ยงที่พบจากภูมิภาคไม่ถูกส่งต่อไปยังส่วนกลาง
- นิติกร สสจ. ยังไม่ชำนาญกฎหมาย
- ค่าตรวจวิเคราะห์กรมวิทย์ฯ แพงกว่าหน่วยตรวจวิเคราะห์อื่น

4. การสนับสนุนเพื่อความสำเร็จ

โครงสร้างและอัตรากำลัง

- อย. ตั้ง Focal point ที่เป็นผู้เชื่อมประสานกับ สป
- อย. จัดตั้งกองใหม่ ให้คำปรึกษาแก่จังหวัดในเรื่องงาน คบส. และอีกหนึ่งกองดำเนินงาน โฆษณา ร้องเรียน ดำเนินคดี
- เสนอ กพ. ให้มีการกำหนดกรอบอัตรากำลังนิติกรให้แก่กลุ่มงาน คบส. (Career path ของนิติกร), เชิญ อจ.สรรเสริญ ที่รับผิดชอบเรื่องอัตรากำลัง
- เสนอให้ อย. สนับสนุนตำแหน่ง พกส. ไปที่กองด้านเลย ไม่ต้องใช้เลขตำแหน่งของจังหวัด

งบประมาณ

- อย. ตั้งกองทุน ม.44 ช่วยจ่ายค่าตรวจวิเคราะห์ดำเนินคดีให้ สสจ. (นอกเหนือจาก 5 แสนบาท) ขณะนี้มีเงินกองทุนกลางของ อย. ที่สามารถใช้ได้ ให้ประสานทาง คบ. เขต

Digital

- HPVC การออกบัตรแพทย์ ยินส์แพทย์ ให้เป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ -> digital
- Digital : อย. เป็นเจ้าภาพจัดทำระบบเรื่องงาน post กระจายให้ สสจ. ใช้งาน -> ศรป. ไอที กอง ผก. กำลังดำเนินการ

กลไกการประสานงาน

- กลไกการรับปัญหาจากภูมิภาคมาเพื่อทำเป็นตัวชี้วัดงาน คบส. ระดับประเทศ (Bottom Up) ไม่ใช่แค่จากส่วนกลางลงมา (Top Down) ทำให้เวทีในการตรวจราชการไม่มีประเด็นเรื่องงาน คบส.
- กอง คบ. ที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคต้องมีการ Take Action มากกว่านี้ เช่น ตัวชี้วัด นโยบาย เพื่อให้ สสจ. ทำแผนต่อไปได้
- สสจ. ประสานกองยาก (คสอ. ยา post อาหาร) ยกเว้น pre อาหาร และการประสานผ่าน คบ. ใช้เวลา = คบ. ต้องทำอะไรให้สามารถประสานข้อมูลให้ สสจ. ได้รวดเร็ว
- (มหาสารคาม) งาน pre - กลไกที่ดีคือสภากาแฟ ติดตามงานอนุญาตที่ค้างของ สสจ., GECC
- (มหาสารคาม) งาน Post - คบ. เขต เข้าร่วมประชุมเขต เก็บข้อมูลเพื่อติดตามปัญหาในแต่ละเขต และนำมาดำเนินการแก้ไขปัญหา, ทีมเฉพาะกิจของ กอง คบ. ลงพื้นที่ช่วยเรื่อง post, การถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต. เนื่องจาก สสอ. ยังอยู่กับ สธ. และต้องการดำเนินงาน คบส. อยากให้ อย. ลงไปสนับสนุน
- อย. น้อย ควรไปอยู่ในกระทรวงศึกษาฯ เพื่อขับเคลื่อนงานให้มีประสิทธิภาพ

5. ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็นจากผู้ร่วมอบรม

การประชุม

- อย. จัดประชุมชี้แจงเรื่อง พ.ร.บ. ปรับเป็นพินัย ขั้นตอนการเปรียบเทียบปรับ การดำเนินคดี การขอรับเงินสินบนรางวัล แก่ สสจ.
- การจัดประชุม ขอให้มิตัวแทนกองผลิตภัณฑมาร่วมรับฟังปัญหาด้วย

- กอง คบ. ประสาน สบส. แพทยสภา จัดประชุมเพื่อจัดการปัญหาเรื่องสถานพยาบาล
- การจัดประชุมวิชาการ อย. ธีม theme แก่ สสจ. เพื่อให้มีเวลาเตรียมตัว
- การจัดศึกษาดูงานที่ต่างประเทศ และในประเทศ
- คบ. จัดประชุม zoom เพื่อรับฟังปัญหาจากภูมิภาค ทุกเดือน
- คบ. จัดประชุมนิติกรทั่วประเทศ
- กยผ. จัดประชุมหารือเรื่องตัวชี้วัดแผนประจำปี
- บูรณาการกับ วคบท. , กพย. -> อย. จัด workshop ให้ สสจ. ที่ไม่ได้ไปเรียน
- การพัฒนาศักยภาพ จนท. ที่บรรจุใหม่ (E-learning และ Onsite เรื่อง พ.ร.บ.)

Hot Issue

- กรณีเร่งด่วน ; หน้าที่ของ อย. – พัฒนาศักยภาพให้จังหวัดมีศักยภาพตอบสนองต่อกรณีเร่งด่วนได้
- ถ้า 1 จังหวัดมีปัญหา คบ. จะต้องกระจายให้แก่ จังหวัดอื่นๆด้วย เช่น ผก.เสริมอาหาร ที่มีคนเสียชีวิต
- การออกประกาศ ผลวิเคราะห์ ผก. ต้องรวดเร็วด้วย
- Hot Issue ต้องมีการทำงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น การบังคับใช้ GPP ใน ขย 2 3

อื่นๆ

- Website อย. ไม่มีรวบรวมเรื่องประกาศ ผก. ที่เป็นอันตราย ทุกประเภท และข่าวดำเนินคดี
- กองกฎหมาย รวบรวมคำพิพากษา/ คำตัดสิน เพื่อลดภาระของ อย. ในการตอบคำถาม



สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา